

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**
DEIA

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 22 mei 2018
Onderwerp Geannoteerde agenda voor de JBZ-raad van 4 en 5 juni 2018 te
Luxemburg

Ons kenmerk
2272152

Bijlage
2

Hierbij bieden wij u, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de geannoteerde agenda van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 4 en 5 juni, alsmede een geactualiseerd voortgangsoverzicht van JBZ-dossiers 1e kwartaal 2018 aan.

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Tevens maken wij van de gelegenheid gebruik om in te gaan op de toezeggingen die zijn gedaan tijdens het Algemeen Overleg over Interoperabiliteit dd. 22 februari 2018. Tot slot informeren wij U over de stand van zaken rond het Europees systeem voor reisinformatie en - autorisatie (ETIAS).

Interoperabiliteit tussen EU-informatiesystemen

De onderhandelingen over de voorstellen voor Interoperabiliteit van de centrale EU informatiesystemen zijn door het Bulgaars Voorzitterschap voortvarend opgepakt. Voor de volledigheid noemen wij hierbij de gehele titels van beide voorstellen:

1. Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen EU-informatiesystemen (grenzen en visa) en tot wijziging van Beschikking 2004/512 / EG van de Raad, Verordening (EG) nr. 767/2008, Besluit 2008/633 / JBZ van de Raad, Verordening (EU) 2016/399 en Verordening (EU) 2017/2226;
2. Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen EU-informatiesystemen (politiële en justitiële samenwerking, asiel en migratie).

De inzet van het Voorzitterschap is om voortvarend een algemene oriëntatie over de ontwerpverordeningen te bereiken. Dat zal tijdens de aankomende JBZ raad waarschijnlijk niet gebeuren. Wel zal Bulgarije de resterende tijd in het eigen voorzitterschap willen benutten om tot een compromis te komen. Naar verwachting zal de trilog met het Europees Parlement en de Europese Commissie kunnen starten na het zomerreces.

Zoals eerder aangegeven onderschrijft het kabinet het belang van interoperabiliteit van de centrale EU informatiesystemen en de daarbij behorende componenten (*European Search Portal, Shared Biometric Matching Service, Common Identity Repository* en de *Multiple Identity Detector*).

Daarbij acht het kabinet het van belang dat de meerwaarde voor de eindgebruikers en de EU burgers voorop staat en dat de fundamentele rechten waaronder de gegevensbescherming van derdelanders worden geëerbiedigd. Zoals eerder aangegeven biedt interoperabiliteit een kans om de informatiepositie van grensbewaking- en opsporingsdiensten evenals migratieautoriteiten te verbeteren waardoor zij beter, gericht en efficiënter hun taak kunnen uitvoeren. De aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit en het grens- en migratiebeheer kan hierdoor worden verbeterd.

De voorstellen kunnen van toegevoegde operationele waarde zijn omdat ze identificatieprocessen verricht door autoriteiten vereenvoudigen, sneller duidelijkheid bieden over de rechtmatigheid van de aanwezigheid van personen op het Schengen grondgebied en identiteitsfraude sneller kan worden vastgesteld zodat veiligheidsrisico's effectiever kunnen worden opgespoord en aangepakt. Dit heeft zowel voor individuen als autoriteiten meerwaarde omdat in de meeste gevallen de impact op de fundamentele rechten en de lastendruk kan worden verminderd. Interoperabiliteit draagt bij aan het vergroten van de veiligheid van burgers die op het grondgebied van de EU verblijven.

Stand van zaken

In de discussie onder het voorzitterschap lijkt er steun voor een aantal belangrijke punten van Nederland. In de voorstellen waarover momenteel wordt onderhandeld is voorzien dat een doelstelling en voorziening wordt opgenomen voor continue beschikbaarheid van de informatie in de verschillende componenten. Mitigerende maatregelen om zeker te stellen dat de beschikbaarheid van de informatie uit de individuele informatiesystemen op het zelfde niveau beschikbaar blijft voor eindgebruikers is voor Nederland een belangrijk punt.

Nederland vindt het verder belangrijk dat het vaststellen van de technische details van de gebruikersprofielen voor het *European Search Portal (ESP)* en het bepalen van het format van de ESP-zoekresultaten middels uitvoeringshandelingen tot stand komen. Het is voor Nederland van belang dat lidstaten meebeslissen, omdat het direct het beheer raakt van de door de lidstaten vergaarde en ter beschikking gestelde informatie.

Bovendien hebben de voorstellen een belangrijke impact op de nationale informatiearchitectuur en operationele processen. Daarbij zal Nederland er op blijven aandringen dat de operationele aspecten tijdig en in gezamenlijkheid met eu-LISA en de eindgebruikers in de lidstaten worden uitgewerkt. Voor Nederland wordt middels de nationale implementatiescan hiertoe een eerste inventarisatie opgesteld.

Nederland blijft daarnaast aandacht vragen voor efficiënte procedures die een goede identiteitsvaststelling realiseren, die rekening houden met de eisen van operationele procedures zoals aan de grens, en die de grondrechten van derdelanders respecteren. Hierbij wordt rekening gehouden met de noodzakelijke randvoorwaarden voor verwerking van biometrische gegevens en de noodzaak om experts ten behoeve van identiteitsverificatie toegang te verschaffen tot de data.

Nederland zal zich in de komende periode blijven inzetten voor een effectieve vormgeving en uitvoering van de procedures van Interoperabiliteit. En zich tevens inzetten voor een goede aansluiting van die procedures bij andere Europese regelgeving en wetgevingsvoorstellen. In het bijzonder, het Europese Handvest voor de Grondrechten en EU gegevensbeschermingsregels zoals ook is besproken met de Tweede Kamer en is vastgelegd in de behandelafspraken. Deze onderwerpen zullen naar verwachting ook terugkeren in de triloog-fase.

Fundamentele rechten

Het kabinet heeft kennis genomen van de diverse opinies over de ontwerpverordeningen van onder meer de *European Data Protection Supervisor* (EDPS) en de *Fundamental Rights Agency* (FRA) en onderschrijft het belang van waarborgen omtrent fundamentele rechten en gegevensbescherming. De uitgebrachte opinies zullen bij het verdere verloop van de onderhandelingen worden betrokken.

Zoals ook besproken met de Tweede kamer acht het kabinet het van belang dat de nodige garanties worden geboden wat betreft de eerbiediging van grondrechten van de derdelanders. Voor het kabinet is het van groot belang dat de voorstellen van de Commissie aansluiten bij en binnen de kaders vallen van de genoemde EU-wetgeving en jurisprudentie.

In dit licht zal Nederland aandacht blijven vragen voor de wijze waarop nu voorzien is dat het *European Criminal Record Information System – Third Country Nationals* (ECRIS-TCN) onderdeel uit maakt van de interoperabiliteitsvoorstellen. Op basis van de huidige voorstellen is het kabinet niet overtuigd van de noodzaak en proportionaliteit van het betrekken van justitiële gegevens uit ECRIS-TCN. Ook de hierboven aangehaalde opinies hebben hiervoor aandacht gevraagd. Naar verwachting blijft ook dit element onderwerp van discussie in de triloog-fase.

Implementatie scan

De interoperabiliteitsvoorstellen hebben een belangrijke impact op de nationale informatiearchitectuur en operationele processen. Het betreft een uitgebreid implementatietraject, waarbij acht organisaties betrokken zijn en diverse facetten en effecten (kosten en baten) van de uitvoering in kaart worden gebracht. Samen met de uitvoerende instanties wordt middels een implementatiescan een eerste inventarisatie van deze impact opgesteld.

Bij een zorgvuldige toepassing van interoperabiliteit staat volgens het kabinet de menselijke rol centraal, waarbij technische oplossingen ondersteunend maar niet leidend zijn, gelet op de vereisten inzake gegevensbescherming en grondrechten enerzijds en operationele doelstellingen anderzijds. Dit vraagt om investeringen in training en begeleiding. Momenteel loopt een aanbestedingstraject voor de uitvoering van de implementatiescan. De uitkomsten hiervan zullen bij de implementatie en de verdere onderhandelingen ten aanzien van de ontwerpverordeningen worden meegenomen. Zoals toegezegd, zullen de uitkomsten van de implementatiescan met u worden gedeeld.

Europees systeem voor reisinformatie en –autorisatie - ETIAS

Op 25 april jl. hebben de Raad en het Europees Parlement een politiek akkoord bereikt over het voorstel voor de inrichting van het Europees systeem voor reisinformatie en –autorisatie (ETIAS). Wij zijn positief over het resultaat, omdat het ETIAS een belangrijke bijdrage zal leveren aan de bestrijding van illegale immigratie en de veiligheid van Nederland en het Schengengebied. Het ETIAS heeft als doel de veiligheidscontroles van niet-visumplichtige reizigers te versterken. Het ETIAS zal informatie verzamelen van alle niet-visumplichtige reizigers die van plan zijn voor kort verblijf naar de Europese Unie te reizen en zal deze informatie toetsen aan de (inter)nationale databases (o.a. SIS) om te beoordelen of de betreffende persoon een risico vormt uit oogpunt van nationale veiligheid, illegale migratie en/of volksgezondheid. Het systeem wordt naar verwachting in 2021 operationeel.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

De Minister voor Rechtsbescherming,

Sander Dekker

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Mark Harbers